

DUNEA EN RISICOMANAGEMENT: 140 JAAR VERBONDEN

Angela Puts, afdeling Assetmanagement, a.puts@dunea.nl

INTRODUCTIE

Dunea in feiten en cijfers

1,3 miljoen
drinkwaterklanten

1 miljoen
bezoekers in de duingebieden

4.330 kilometer
hoofdleidingnet

138 mln euro
netto omzet per jaar

60.000 hectare
oppervlakte voorzieningsgebied

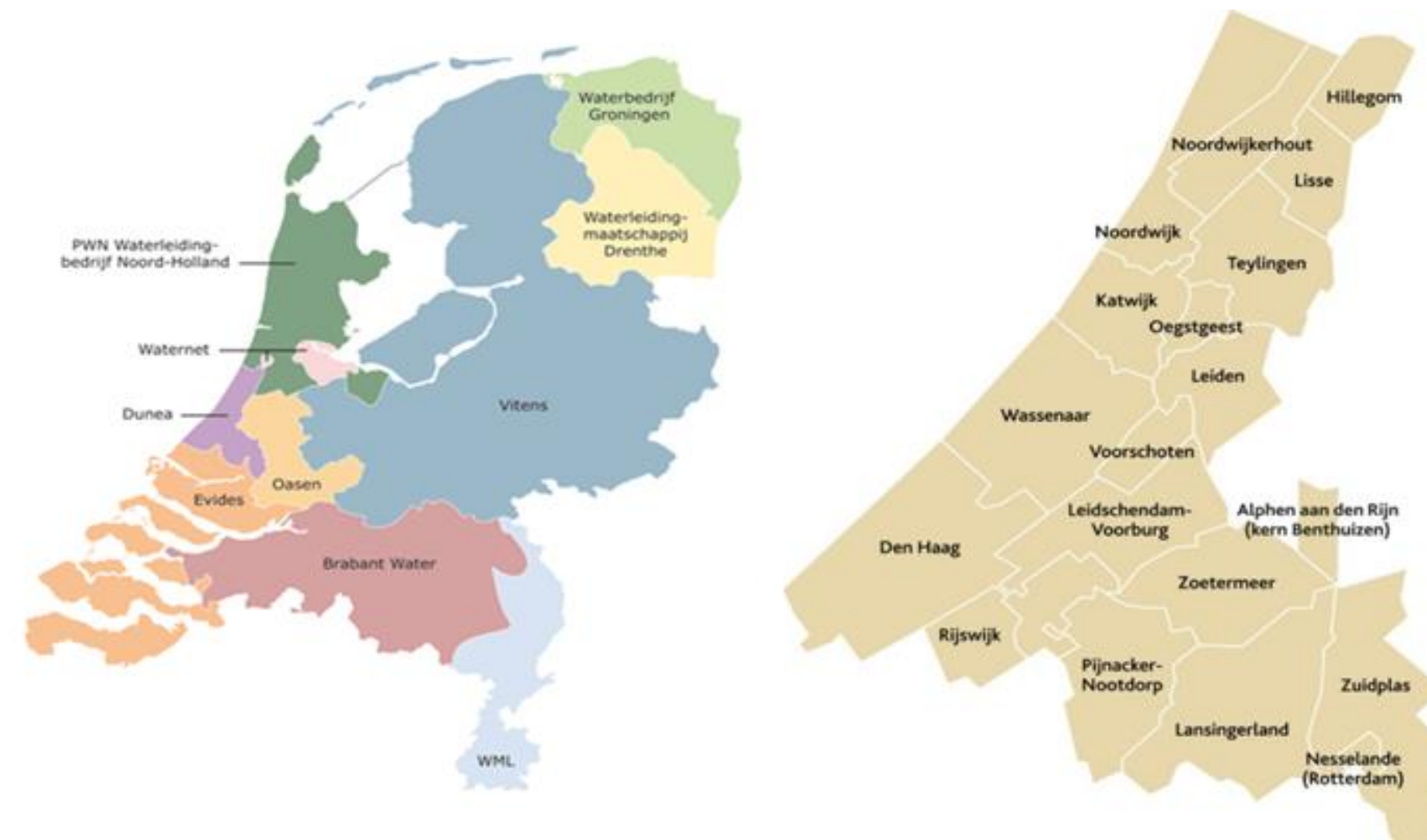
500
FTE

75 miljard liter
drinkwater per jaar

2.400 hectare
duingebied in beheer

140 jaar verbonden

Dunea doet al sinds haar oprichting in 1874 aan risicomanagement. Iedere zuiveringsstap die gebouwd is, is een vorm van risicomanagement. Daarnaast vergt het leveren van drinkwater 24 uur per dag, 7 dagen per, gedurende 365 dagen per jaar inzicht in en beheersing van risico's. Sinds 2008 is het bedrijfsbrede risicomanagementbeleid geformaliseerd conform de Corporate-Governance-code. Het belang van risicomanagement is versterkt door de invoering van assetmanagement in 2012 in de sector Water.

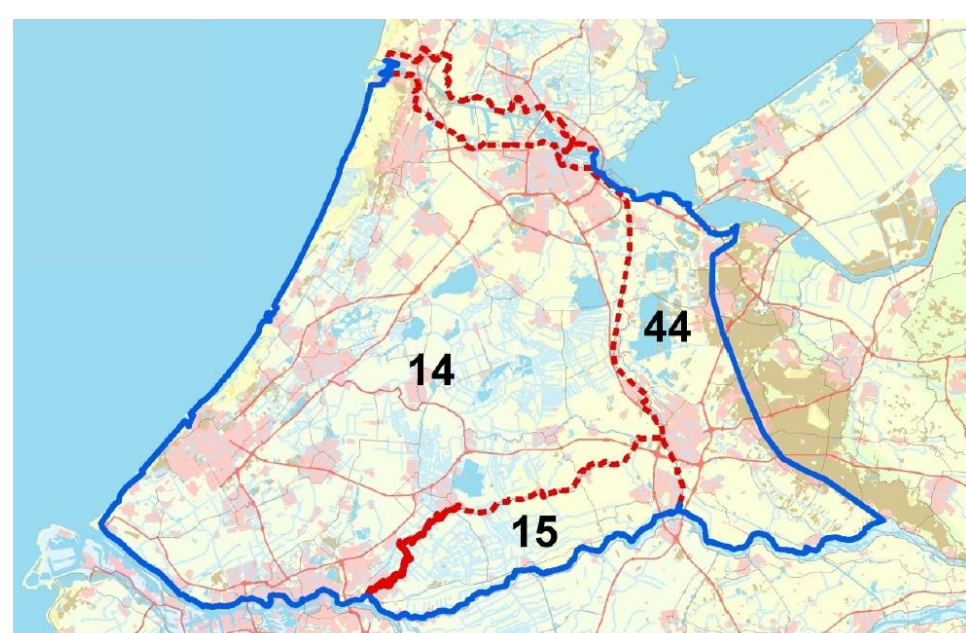
THEORIE EN CASUS

Risicomatrix Dunea

Categorie	Volkgezondheid/Veiligheid	Waterkwaliteit	Leveringszekerheid en continuïteit	Milieu/Natuur	Reputatie	Integriteit	Financiën	Potentiële kans op gebeurtenis met deze gevolgen				
								0 tot 1/100 jaar	1/100 tot 1/10 jaar	1/10 tot 1/1 jaar	1/1 tot 10 jaar	10 jaar tot 100 jaar
Calastofaal gevolg	Dode, blijvend letsel	Overschrijding Drinkwaterwet, ziektemakende parameters, >10 locaties	30 000 000 tot 300 000 000 ongeplande Dunea OLM	Ernstige emissie en/of schade aan milieu/omgeving (buiten terreingrenzen) 1000 ha	Internationale commotie	€ 10.000 tot € 100.000	€ 1.000.000 tot € 10.000.000	Red	Red	Red	Red	Red
Zeer ernstig gevolg	Zieken, ernstig letsel	Overschrijding Drinkwaterwet, ziektemakende parameters, >1 locatie	3 000 000 tot 30 000 000 ongeplande Dunea OLM	Emissie en/of schade aan milieu/omgeving (buiten terreingrenzen) 100 ha	Nationale commotie	€ 1.000 tot € 10.000	€ 100.000 tot € 1.000.000	Red	Red	Red	Red	Red
Ernstig gevolg	Zieken op lange termijn, licht letsel	Overschrijding Drinkwaterwet (generiek)	300 000 tot 3 000 000 ongeplande Dunea OLM	Emissie en/of schade binnen terreingrenzen, geen blijvende schade aan milieu/omgeving 10 ha	Regionale commotie	€ 100 tot € 1.000	€ 10.000 tot € 100.000	Red	Red	Red	Red	Red
Aanzienlijk gevolg	Omvel	Overschrijding bedrijfsnorm	30 000 tot 300 000 ongeplande Dunea OLM	Geringe emissie en/of schade binnen terreingrenzen 1 ha	Lokale commotie	€ 10 tot € 100	€ 1.000 tot € 10.000	Red	Red	Red	Red	Red
Beperkt gevolg	Bijna-ongeval	Afwijking streefwaarde Aquator	0 tot 30 000 ongeplande Dunea OLM	Bijna-ongeval	Interne commotie	€ 0 tot € 10	€ 0 tot € 1.000	Red	Red	Red	Red	Red

Legenda: groen = aanvaardbaar risico, oranje = hoog risico, rood = onaanvaardbaar risico

Casus "Overstroming Pompstation Bergambacht"

Risico: Overstroming pompstation Bergambacht door overstroming dijkkring 15 "Lopiker- en Krimpenerwaard".

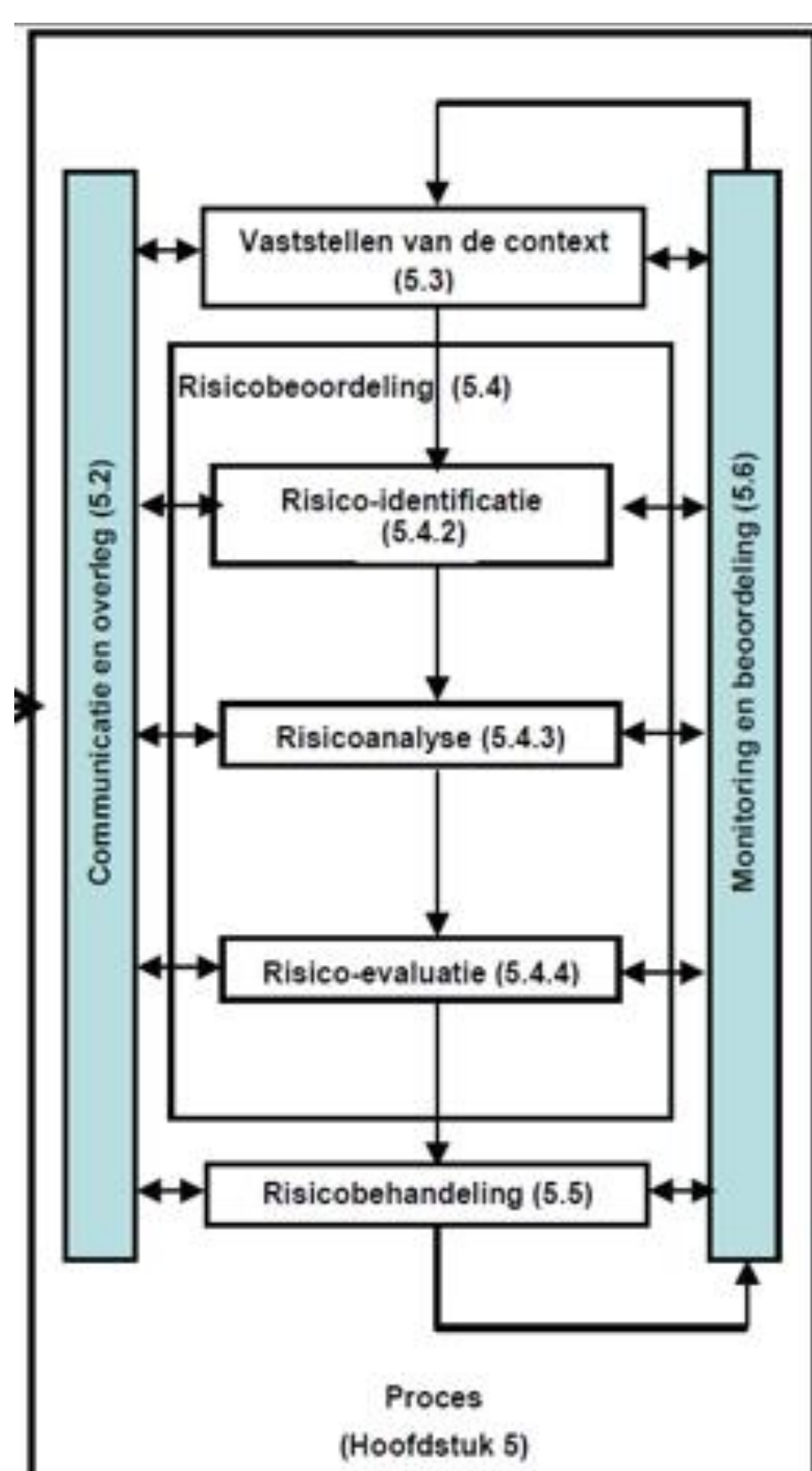
Risico-identificatie: tijdens uitvoeren Verstoringrisicoanalyse (VRA) onderdeel Leveringsplan.

Risico-analyse: uitval pompstation, natuurschade, reputatieschade, financiële schade.

Risico-evaluatie: o.b.v. risicomatrix Dunea: onacceptabel (rood), risico opgenomen in risicoregister.

Risicobehandeling: opties onderzocht van niks doen tot herbouw pompstation.

Vastgestelde beheersmaatregel: opstellen draaiboek, activiteit opgenomen in Jaarplan.

UIT DE PRAKTIJK

Tips voor de implementatie van risicomanagement

- Ondersteuning en promotie vanuit de directie en het management zijn onontbeerlijk.
- Het lijnmanagement is verantwoordelijk voor het identificeren, prioriteren en beheersen van risico's;
- Accepteer dat risico's subjectief zijn;
- Starten met risicomanagement is belangrijker dan de perfecte risicomatrix. Al doende leert men;
- De harde kant (risicoregister, formulieren) opstellen is makkelijker dan de zachte kant (het daadwerkelijk doen). Risicomanagement implementeren = cultuurverandering;
- Risicomanagement gaat over het transparant en navolgbaar vastleggen van risico's en besluiten;
- Risicomanagement is communicatie. Het hebben van een risicomanagementbeleid, zonder over risico's te praten, is het grootste risico;
- Mensen ervaren risicomanagement als iets extra's omdat het bij hun gewone werkzaamheden komt;
- Een risicomatrix ondersteunt besluitvorming, mits hij goed is uitgelijnd;
- Alle medewerkers moeten risico's kunnen aandragen.

Stellingen volksfilosoof Bas Haring over risico's

- Of iets een risico is of niet, zit voor een deel in je hoofd;
- We hebben de neiging een risico erger te vinden als we er iets aan kunnen doen. Risico's waar we niets aan kunnen doen vinden we minder erg
- Naarmate een risico verder in de toekomst ligt hebben we er nu minder geld voor over.

CONCLUSIES EN UITDAGING

Risicomanagement helpt je om te prioriteren: *de juiste dingen doen en dingen juist niet doen.*

Risicomanagement implementeren is een kwestie van een lange adem.

Uitdaging: Hoe zorgen we ervoor dat mensen risicomanagement als hun gewone werkzaamheden gaan zien?

Meer informatie:

- [1] NEN-ISO 31000 Risicomanagement - Principes en richtlijnen. (2009). Delft: Nederlands Normalisatie Instituut.
- [2] Office of Government Commerce. (2009). Management of risk: Richtlijn voor practioners. Verenigd Koninkrijk: The Stationery Office.
- [3] Wijnia, Y. (2012, januari 27). Valkuilen in de risicomatrix. Opgeroepen op juli 17, 2013, van [www.assetresolutions.nl: http://www.assetresolutions.nl/nl/column/valkuilen-in-de-risicomatrix](http://www.assetresolutions.nl/nl/column/valkuilen-in-de-risicomatrix)
- [4] Bron tabel 19: Veiligheid Nederland in Kaart 2. Overstromingsrisico dijkkring 15: Lopiker- en Krimpenerwaard.

Auteur: ir. Angela Puts, e-mailadres: a.puts@dunea.nl